

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Hidroterra“
Zietelos g. 3, Vilnius

2016-12-28
I 2016-12-01

Nr. (28.4)-A4-13136
Prašymas

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL UAB „ALYTAUS REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS“ KOMPLEKSINIO ALYTAUS REGIONE SUSIDARANČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TAKNIŠKIŲ K., ALYTAUS R. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė. UAB „Hidroterra, Zietelos g. 3, Vilnius, tel. 8 5 2321807, el. jurgis@hidroterra.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas. UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“, Vilniaus g. 31, Alytus.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas. Kompleksinis Alytaus regione susidarančių atliekų tvarkymas.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta. Takniškių k., Alytaus r.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Šiuo metu Alytaus regioniniam atliekų tvarkymo centriui (toliau -RATC) priklausančių sklypų teritorijoje eksplotuojamas Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas. Sąvartyno eksplotacijos veikla esamoje teritorijoje vykdoma nuo 1985 metų, o 2007 m. atidarytas naujas regioninis sąvartynas, atitinkantis nepavojingų atliekų sąvartynams keliamus reikalavimus. Šiaurės vakarinėje pagrindinio sklypo dalyje yra uždarytas atliekų kaupas, o greta jo įrengtos 2 ir 3 sąvartyno sekcijos. Taip pat šiame sklype eksplotuojama žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė, degių atliekų perkrovimo aikštelė, inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija ir stambių bei kitų atliekų surinkimo aikštelė. Šalia naujos atliekų šalinimo sekcijos nuo 2014 m. iki MBA mechaninio rūšiavimo įrenginio veikimo buvo eksplotuojama mechaninio rūšiavimo linija.

Bendras planuojamos ūkinės veiklos (toliau -PŪV) teritorijos plotas – 34,3769 ha. Pagrindinis 26.2415 ha sklypas (Unikalus Nr.3373-0008-0299) nuosavybės teise priklauso Lazdijų rajono, Druskininkų, Alytaus rajono, Alytaus miesto, Prienų rajono, Birštono savivaldybėms, Varėnos rajono savivaldybės tarybai ir savivaldybės žemės patikėjimo teise patikėtas UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrus“. Teritorijoje yra penki žemės sklypai: 1) Unikalus Nr. 3373-0008-0299, Kadastrinis Nr. 3373/0008:299, plotas – 26,2415 ha; 2) Unikalus Nr. 3373-0008-0274, Kadastrinis Nr. 3373/0008:274, plotas – 2,7587 ha; 3) Unikalus Nr. 3373-0008-0265, Kadastrinis Nr. 3373/0008:265, plotas – 1,9700 ha; 4) Unikalus Nr. 4400-518-7892, Kadastrinis Nr. 3373/0008:507, plotas – 0,9683 ha; 5) Unikalus Nr. 4400-1518-7967, Kadastrinis Nr. 3373/0008:508, plotas – 2,4384 ha.

Visų sklypų pagrindinė naudojimo paskirtis kita, naudojimo būdas: atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos. Pagrindiniame 26,2415 ha ir antrame 2,7587 ha ploto žemės sklypuose esamos užstatytos zonas: uždarytas senų atliekų kaupas (43000 m^2); nauja šalinamų atliekų kaupo zona (67000 m^2); biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelė (12000 m^2) bei pagaminto komposto laikymo aikštelė (12000 m^2); statybinių atliekų aikštelė (inertinių atliekų apdorojimo aikštelė) (12100 m^2); aptarnaujančių pastatų ir įrenginių zona

(26763 m²); grunto sandėliavimo aikštelė (9500 m²); mechaninio atliekų apdorojimo įrenginiai, pastatas ir statiniai (2642 m²); atrūšiuotų atliekų laikino saugojimo aikštelė su stogine (436 m²); biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai, pastatas ir statiniai (3634 m²); brandinimo aikštelė (1500 m²); degių atliekų saugojimo/sandėliavimo aikštelė (plotas 3300 m²).

Šiuose sklypuose nutiesti vandentiekio, buitinį ir lietaus nuotekų tinklai, įrengti priešgaisriniai rezervuarai, nutiesta filtrato surinkimo linija. Vanduo tiekiamas iš greta esančio UAB „Toksika“ eksplotuojamo grėžinio, buitinės nuotekos ir sąvartyno atliekų kaupe susidarančios filtratas slėgine nuotekų linija perduodamas į Alytaus miesto nuotekų valymo įrenginius. Paviršinės nuotekos nuo administracinių ir gamybinės zonos surenkamos kauptuve, iš kurio perduodamos į valymo įrenginius. Paviršinės nuotekos valomos vietiniuose paviršiniuose nuotekų valymo įrenginiuose. Išvalytos nuotekos išleidžiamos į Terpinės upelį. Nuotekų valymo įrenginių našumas 864 m³/d. Nuo esamų dangų nuvedamos nuotekos užterštos organiniai teršalais (bendras plotas apie 0,592 ha) valomos esamuose lietaus nuotekų valymo įrenginiuose, kurių našumas 12 l/s. Išvalytos nuo naftos produktų nuotekos nuvedamos į UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui priklausantiesi tinklus ir su kitomis, sąvartyno teritorijoje susidarančiomis nuotekomis išleidžiamos į UAB „Dzūkijos vandenys“ nuotekų tinklus. Filtrato nuotekų susidarymas nepavojingų atliekų sąvartyne tiesiogiai priklauso nuo kritulių kiekiui. Sąvartyno kaupe susidarančios filtratas slėgine linija perduodamas į Alytaus miesto valymo įrenginius drauge su buitinėmis nuotekomis. Svarstoma galimybė filtratą ateityje tvarkyti vietoje įdiegiant filtrato valymo įrenginius.

Objekte yra telekomunikacinės ryšio priemonės, elektra tiekama iš transformatorinės pastotės. Taip pat įrengtos asfalto, skaldo (kelių), betoninių trinkelius (šaligatvių) dangos, aikštelės. Vyraujanti naudojimo paskirtis – kita / kiti inžineriniai statiniai. Esamas užstatymo plotas – 50,2 %.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija yra Alytaus rajono savivaldybės Alovės seniūnijoje, Takniškių kaime. Vakarinėje dalyje PŪV sklypas ribojasi su krašto keliu Nr. 129 Antakalnis–Jieznas–Alytus–Merkinė, į pietus, apytiksliai 700 m atstumu nuo PŪV sklypų yra krašto kelias Nr. 220 Trakai–Rūdiškės–Pivašiūnai–Alytus. Artimiausi gyvenamosios paskirties pastatai nuo PŪV sklypų (bendros Alytaus RATC priklausančios teritorijos) nutolę apytiksliai 290 m ir 340 m atstumu šiaurės kryptimi, 300 m atstumu vakarų kryptimi ir 320 m atstumu šiaurės rytų kryptimi. Visi šie pastatai yra už sąvartynui nustatytos 500 m SAZ (SAZ nustatomas nuo taršos šaltinio) teritorijos ribų. Pramoninės, visuomeninės paskirties statinių PŪV gretimybėse nėra. Greta PŪV sklypo eksplotuojama UAB „Toksika“ priklausanti pavojingų atliekų aikštelė. Artimiausia urbanizuota teritorija – Alytaus miestas, išsidėstęs 3,5 km atstumu, pietvakarių, vakarų kryptimis. Artimiausia mokykla – Alytaus Piliakalnio pagrindinė mokykla (adresu: Jiezno g. 1, Alytus) yra apie 4,2 km atstumu į pietvakarius, VšĮ Alytaus pirminės sveikatos priežiūros centras (adresu: Jiezno g. 2, Alytus) taip pat yra apie 4,0 km atstumu į pietvakarius nuo sklypo, kuriamė pastatyti biologinio apdorojimo įrenginiai ribų. Artimiausias lopšelis-darželis Nykštukas (adresu: A. Juozapavičiaus g. 44, Alytus) yra 4,25 km atstumu į pietvakarius.

Planuojami nauji statiniai, įrenginiai: 1) pagaminto komposto laikymo aikštelė (8000 m²); 2) 2 konteinerinio tipo pastatai - naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti (smulkų daiktų remontui, tvarkymui ir eksponavimui) ir elektros ir elektronikos įrangos ardymui (apie 60 m²) punktai; 3) dengta stoginė naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti (didelių gabaritų daiktų (baldu, elektronikos prietaisų) remontui, tvarkymui ir eksponavimui (apie 100 m²); 4) kietojo atgautojo kuro (toliau – KAK) gamybos pastatas (apie 1500 m²); 5) KAK saugojimo pastogė (apie 500 m²); 6) filtrato valymo įrenginiai konteinerinio tipo arba stacionariame pastate.

Mechaninio rūšiavimo linija eksplotuojama šalia Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno, vakarinėje dalyje. Eksplotuojamo mechaninio rūšiavimo įrenginio projektinis pajėgumas – 65 702 t/metus atliekų (> 25 t/val. atliekų). Mišrių komunalinių atliekų (toliau – MKA) rūšiavimo pastatas (užstatymo plotas – 2642 m²), 436 m² ploto atrūšiuotų atliekų laikinio laikymo aikštelė po stogine bei 3300 m² ploto aikštelė, padengta grunto danga) Mišrių

komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginyje iš bendro MKA srauto atskiriamos šios frakcijos: biologiškai skaidi atliekų (toliau – BSA) frakcija (operatorius pagal Alytaus RATC nurodymą šias atliekas perduos arba į biologinio apdorojimo įrenginius, kurie įrengiami šalia mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo pastato arba į žaliujų atliekų kompostavimo aikštelę. Tik nesant techninėms galimybėms šias atliekas apdoroti, jos bus šalinamos sąvartyne, nepažeidžiant Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano (TAR, 2014, Nr. 2014-04989) 8 priede nustatytų didžiausių leistinų šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekių); inertinė frakcija (bus perduodama Alytaus RATC, kuris šias atliekas naudos sąvartyno perdengimui arba šalins, arba naudos biologinio apdorojimo įrenginiuose); metalai (operatorius juoduosis ir spalvotuosius metalus perduos šias atliekas tvarkančioms įmonėms); degi lengva frakcija (bus perduodama Alytaus RATC, kuris lengvą atliekų frakciją be PE arba be PVC perduos KAK gamintojams arba KAK bus gaminamas vietoje); likutinė sunki degi frakcija (operatorius perduos Alytaus RATC, kuris jas perduos į atliekų deginimo įrenginius arba šalins sąvartyne); PE arba PVC arba popierius ir kartonas iš lengvos atliekų frakcijos (operatorius perduos Alytaus RATC, kuris jas šalins arba perduos šias atliekas tvarkančioms įmonėms).

MKA rūšiavimo įrenginyje smulkesnės nei 600 mm dydžio mišrios komunalinės atliekos pakraunamos į priėmimo zonoje įrengtą smulkintuvą (pajégumas >25 t/val. atliekų). Iš smulkintuvo susmulkintos MKA konvejerine linija nukreipiamos į sietinį būgną, esantį atliekų rūšiavimo įrenginių zonoje. Sietinis būgnas atskiria susmulkintą srautą į 0-80 mm ir 80-300 mm dydžio srautus.

0-80 mm frakcija (biologiškai skaidžios ir inertinės atliekos) nukrenta per sieto skyles ant konvejerinės juostos, esančios žemiau sietinio būgno. 80-300 mm frakcija sieto vidumi transportuojama ir išleidžiama ant konvejerinės linijos. Konvejerine linija atliekos transportuojamos į žvaigždinį separatorių magnetu išrenkat 0-80 mm dydžio juoduosis metalus (juodieji metalai nukreipiami į jiems skirtą konteinerį ir perduodami atliekų tvarkytojams).

Ant žvaigždinio separatoriaus likusios atliekos atskiriamos į dvi frakcijas: 0-10 mm ir 10-80 mm dydžio, arba 0-20 mm ir 20-80 mm dydžio, arba 0-25 mm ir 25-80 mm dydžio.

0-10 mm, arba 0-20 mm, arba 0-25 mm dydžio (inertinė) frakcija surenkama konvejeriu ir perduodama Alytaus RATC, kuris šias atliekas naudoja sąvartyno perdengimui arba šalina, arba naudos biologinio apdorojimo įrenginiuose.

10-80 mm, arba 20-80 mm, arba 25-80 mm atliekų frakcija (biologiškai skaidžios atliekos) arba perduodamos į BSA apdorojimo įrenginius / žaliujų atliekų kompostavimo aikštelę (toliau - ŽAKA), arba, nesant galimybės jų biologiškai apdoroti, nustatyta tvarka šalinamos sąvartyne.

Didesnė nei 80 mm frakcija iš sietinio būgno transportuojama konvejerine linija į oro srauto separatorių, kur atskiriamama degi lengva 80-300 mm ir degi sunki 80-300 mm frakcija.

Lengva degi atliekų frakcija konvejerine linija nukreipiama į NIR optinį separatorių PVC išrinkimui ir NIR separatoriuje atskyrus PVC, konvejerine juosta nukreipiama arba į presą, arba į konteinerį. Supresuota lengva, degi frakcija iš preso paduodama į pakavimo įrenginių. Kipos pakavimui naudojama pilnai automatizuota elektrohidraulinė sistema su užkrovimu pakuoti ir nukrovimu supakavus kipą.

Po pakavimo, supresuotos ir supakuotos kipos nukreipiamos laikinam laikymui arba transportavimui. Šios atliekos laikinai laikomos 3300 m² ploto atliekų laikymo aikštelėje ir perduodamos į KAK gamybos įrenginius.

Iš sunkios degios atliekų frakcijos magnetu ir separatoriumi išrenkami juodieji ir spalvotieji metalai. Metalai nukreipiami į konteinerius ir perduodami atliekų tvarkytojams. Likusi sunki degi frakcija arba perduodama į atliekų deginimo įrenginius arba šalinama sąvartyne.

Visos į konteinerius išrūšiuotos atliekos (juodujų, spalvotųjų metalų laužas, PVC bei nesupresuotos degiosios atliekos) transportuojamos į atrūšiuotų atliekų laikinojo laikymo aikštelę (bunkerius).

Biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba vykdoma BSA (mechaninio rūšiavimo įrenginiuose iš mišrių komunalinių atliekų srauto atskirtos biologiškai skaidžios (20-

80 mm) bei (0-20 mm) frakcijos bei kitų atliekų tvarkytojų ar fizinių bei juridinių asmenų atvežtos biologiškai skaidžios atliekos), tame tarpe ir atskirai surinktų maisto atliekų, apdorojimas, kurį sudaro: biologiškai skaidžių atliekų apdorojimas anaerobinio apdirbimo tuneliuose, iš atliekų išgaunant biodujas; išgautų biodujų naudojimas el. generatoriuje su vidaus degimo varikliu, elektros energijos ir šilumos gamybai; anaerobiškai apdorotų biologiškai skaidžių atliekų, o esant poreikiui ir tiesiai iš atliekų laikymo zonas be anaerobinio apdorojimo, biologiškai skaidžių atliekų apdorojimas (kompostavimas) kompostavimo tuneliuose; kompostavimo tuneliuose apdorotų (perdirbtų) atliekų perdavimas tolimesniams stabilizavimui kompostavimo (brandinimo) zonoje; jei biologiškai skaidžios atliekos tik džiovinamos kompostavimo tuneliuose, tai šio technologinio proceso metu gauta degioji atliekų frakcija perduodama į KAK gamybos įrenginius. Biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba projektinis pajėgumas – 20 154 t/metus biologiškai skaidžių atliekų.

Sukaupus reikiamą BSA kiekį, jomis užpildomi anaerobinio apdorojimo (toliau – AA) tuneliai (tunelio užpildymo aukštis – apie 2,8 m; iš viso įrengti 7 AA tuneliai). Dujų išsiskyrimo optimizavimui ir aktyvaus aerobinio proceso užtikrinimui procesas trunka apytiksliai 3,5 savaitės.

Reikiamos temperatūros užtikrinimui ir fermentavimo proceso bei dujų gamybos pagreitinimui tuneliuose sumontuoti šildymo vamzdžiai, taip pat kurį laiką į užpildytą AA tunelį paduodamas oras ir atliekos apipurškiamos dideliu kiekiu filtrato.

Tuneliui užsispildžius biodujomis, jos centrine dujų sistema ištraukiamos į dujų saugykłę. Dujų mišinys („gerosios dujos“), kuris panaudojamas kaip kuras vidaus degimo variklyje su elektros generatoriumi ir gamina elektrą saviems poreikiams ir šilumą technologiniams procesui, susidaro iš dujų saugyklos ir fermentavimo-perkoliatu rezervuaro susidariusioms dujoms susimaišius su dujomis iš tunelių. Mažos koncentracijos dujos (f.i. < 20 % CH₄) dėl netinkamumo panaudoti sudeginamos biodujų deginimo žvakėje.

Pasibaigus dujų gamybos procesui, likusios dujos sumaišomas su šviežiu oru bei oru iš kitų patalpų, kol pasiekianti ASR (apatinė dujų sprogimo riba), ir nukreipiamos į biofiltrą.

BSA apdorojus AA tunelyje, o esant poreikiui šias atliekas tik džiovinant, tiesiogiai iš atliekų laikymo zonas be anaerobinio apdorojimo biologiškai skaidžios atliekos krautuvu pervežamos į kompostavimo tunelius. Kiekvieną savaitę užpildomi kompostavimo 2 tuneliai (kiekvienas po ~320 m³). Siekiant tinkamai kontroliuoti kompostavimo procesą, į kompostavimo tunelį paduodamas oras. Kompostavimo tuneliuose proceso metu palaikomas neigiamas slėgis, kad užterštas ir nemalonaus kvapo oras nepasklistų patalpose. Neigiamas slėgis palaikomas ir pačiuose pastatuose, kad blogas kvapas ir užterštas oras būtų apdorotas biofiltro sistemoje ir nekontroliuojamai nesiveržtų į aplinką.

Tiek AA, tiek kompostavimo tuneliuose iš yrančių atliekų išsiskiriantis filtratas surenkamas per grindyse sumontuotą purkštukų sistemą. Iš kompostavimo tunelių filtratas perduodamas į nuosėdų duobę, iš kurios jis tiekiamas į perkoliato rezervuarą arba, jei jo nereikia, į nuotekų sistemą. Iš AA kompostavimo tunelių surinktas filtratas grąžinamas į fermentavimo-perkoliatu rezervuarą. Praėjus 3,5 savaitės medžiaga iš kompostavimo tunelių autotransportu pervežama į kompostavimo (brandinimo) aikštę.

Priimtos maisto/virtuvės atliekos laikomos ir tvarkomos atskirai nuo kitų biologiškai skaidžių atliekų. Prieš tiekiant į AA tunelius maisto/virtuvės atliekos smulkinamos. AA tunelyje pasibaigus anaerobiniams procesui (maisto/virtuvės atliekų transformavimui į biodujas), šios atliekos autokrautuvu pagalba pervežamos į priešais esantį kompostavimo tunelį tolimesniams kompostavimui. Prieš pervežant AA tunelyje apdorotas maisto/virtuvės atliekas į kompostavimo tunelį, visas šių atliekų pervežimo kelias išvalomas ir dezinfekuojamas. Taip pat dezinfekuojama pervežimui naudojama transporto priemonė. Į uždarą kompostavimo tunelį pervežtos irimo atliekos toliau kompostuojamos aerobinėmis sąlygomis. Jei tiriamą medžiagą neatitinka nustatytyų reikalavimų, ji iš naujo siunčiama į AA ar kompostavimo tunelius.

Prieš medžiagą išvežant iš tunelio pirmiausia sustabdomas atskirai surinktų maisto/virtuvės atliekų priemimas į įmonę. Zona, kurioje laikomos dar neapdorotos maisto/virtuvės atliekos

uždaroma (uždaromas tunelis skirtas maisto/virtuvės atliekų laikymui), pastato grindys išvalomos ir dezinfekuojamos. Taip pat dezinfekuojamos ir transporto priemonės, kad gauta medžiaga neužsiterštų.

Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimas numatomas esamoje žaliujų atliekų kompostavimo aikštelėje. Esamoje žaliujų atliekų kompostavimo aikštelėje kompostuoojamos atskirai surinktos žaliosios (biologiškai skaidžios) atliekos, iš kurių pagamintas kompostas naudojamas miesto tvarkymo poreikiams ir žemės plotų rekultivavimui. Esamas aikštelės naumas – 5800 t žaliujų atliekų per metus. Visa aikštelės sklypo danga asfaltuota, aikštelėje susidarančios lietaus nuotekos ir kompostavimo filtratas yra nuvedamas į seno sąvartyno kaupo filtrato sistemą.

Pradėjus eksplatuoti biologiškai skaidžių atliekų biologinio apdorojimo įrenginius su energijos gamyba, medžiaga iš kompostavimo tunelių pervežama į biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelę (esamą žaliujų atliekų kompostavimo aikštelę) galutiniam stabilizavimui (kompostavimui), todėl numatomas aikštelės pajėgumą didinimas iki 20 000 t/m biologiškai skaidžių atliekų. Pačios kompostavimo aikštelės papildomai plėsti nereikės. Žaliujų atliekų kompostavimo proceso pagreitinimui naudojami komposto vertytuvali. Siekiant pilnai išnaudoti kompostavimo aikštelės plotą, pagamintas kompostas bus laikomas atskirai dviejose 12000 m^2 ir 8000 m^2 ploto aikštelėse.

Atskirai surinktos žaliosios (biologiškai skaidžios) atliekos ir biologinio apdorojimo įrenginyje apdorotos BSA bus kompostuoojamos atskiruose kompostavimo kaupuose.

Atskirai surinktų žaliujų (biologiškai skaidžių) atliekų kompostavimo technologija nesikeis, išskyrus tai, jog į aikštelę atvežtos medienos atliekos bus perduodamos į planuojamą kietojo atgautojo kuro gamybos įrenginį. Stambesnės žaliosios atliekos susmulkinamos ir sumaišomos su likusiomis BSA, ir iš jų suformuojami kompostavimo kaupai. Kompostavimas vykdomas atviruose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia aeracija ir periodiniu kaupu perkrovimu. Kompostavimo metu išskiriamos 5 fazės: degradacijos (smukimo), irimo, brandinimo, stabilizavimo, galutinio apdorojimo. Iki stabilizavimo fazės vykdoma temperatūros ir drėgmės kontrolė. Stabilizuotą kompostą persijojus sijotuvu gaunamas galutinis produktas.

Biologinio apdorojimo įrenginyje apdorotos BSA kompostavimo (brandinimo) aikštelėje bus pilamos į pylimus, kurių maksimalus aukštis 2,5 m. Suformavus pylimą, Jame esanti medžiaga bus reguliarai vartoma ir, jei prireiktų, tuo pačiu metu ji bus drėkinama vandeniu arba drėkinimui priklausomai nuo jo savybių bus naudojama plautuve/drékintuve susidaręs amonio sulfatas. Medžiaga bus vartoma kas antrą dieną (arba rečiau, priklausomai nuo medžiagos būklės), kad nenutrūktų jos stabilizavimo procesas.

Kiekvienai iš maisto/virtuvės atliekų gauto komposto partijai bus atliekamas higieninis tyrimas: patikrinamas *Esherichia coli* bakterijų titras, tikrinama ar nėra patogeninių kirmelių, atliekama cheminė analizė ir nustatoma, ar nėra sunkiųjų metalų. Nustatoma fosforo, azoto, kalio kiekis ir terpės rūgštingumas (pH). Jeigu gaunami analizių rezultatai atitiks LAND-20-96 normatyvus, tai gauta partija bus tinkama realizuoti.

Gauta medžiaga bus naudojama arba kaip stabilatas atliekų perdengimui sąvartyne, arba kaip techninis kompostas pažeistų teritorijų rekultivacijai.

Šiuo metu iš gyventojų ir smulkių verslo įmonių, įstaigų priimtos didžiosios buitinės atliekos, antrinės žaliavos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, luminescencinės lempos, buityje susidarančios statybinės atliekos, naudotos padangos, išeikvoti akumulatoriai ir baterijos, buities pavojingos atliekos tvarkomos stambiujų ir kitų atliekų surinkimo aikštelėje. Aikštelės plotas – 2160 m^2 . Priimamų atliekų kiekis – 245 t/metus.

Kadangi iš dalies pasikeis į didelių gabaritų aikštelę pristatyti atliekų tvarkymo technologija, numatomas priimamų atliekų kiekis – iki 1007 tonų per metus.

Į stambiujų ir kitų atliekų surinkimo aikštelę atvežtos atliekos yra iškraunamos į atitinkamus atliekų saugojimo konteinerius. Siekiant atskirti atliekas, tinkamas antriniam panaudojimui, didžiosios atliekos (seni baldai, langai, durys, dviračiai) aikštelėje apdorojamos atskiriant metalą, medieną, stiklą, tekstilės dirbinius, plastiką ir gumą. Minkšta (tekstilinė) baldų

dalis ir lakuotas, dažytas medis šalinami savartyne, švari mediena perduodama kompostavimui į žaliujų atliekų kompostavimo aikštelę arba perdirbimui (medienos atliekos dedamos į medienos konteinerį), metalo laužas perduodamas metalo laužą superkančioms įmonėms (metalo laužas aikštelėje saugomas metalo atliekų konteineryje), po ardymo susidaręs stiklas perduodamas atliekas tvarkančioms įmonėms (laikomas stiklo konteineriuose). Plastikų ir gumos atliekos perduodamos į perdirbimo įmones.

PŪV veiklos metu bus atliekama į aikštelę atvežtų ir apskaitytų atliekų apžiūra įvertinant atliekų tinkamumą pakartotinam naudojimui. Tinkamos pakartotinai naudoti atliekos bus vežamos į planuojamą naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti punktą, kuris numatomas antrame sklype, prie pagrindinio įvažiavimo. Ten daiktai esant poreikiui bus remontuojami, tvarkomi, eksponuojami ir parduodami arba išdalijami žmonėms pakartotinam naudojimui. Į aikštelę atvežtos elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekos bus nukreipiamos į EEĮ atliekų remonto dirbtuvės, planuojančios šalia naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti punkto. Remonto dirbtuvėse EEĮ atliekos bus apžiūrimos ir remontuojamos. Jei įrangos nebus galima suremontuoti, ji bus perduodama atliekų tvarkytojams. Prieš perduodant įrangą atliekų tvarkytojams, ji gali būti preliminariai demontuojama, siekiant atskirti atliekas, tinkamas antriniams panaudojimui: plastiką, stiklą, metalą, kurios bus grąžinamos į stambiųjų atliekų tvarkymo aikštelę ir laikomos atitinkamuose konteineriuose ir tvarkomos pagal aukšciau aprašytą tvarką. Pavojingos atliekos bus perduodamos į greta savartyno esančią UAB „Toksika“ pavojingų atliekų aikštelę. Netinkamos antriniams naudojimui nepavojingos atliekos bus šalinamos Alytaus regioninio nepavojingų atliekų savartyne. Medienos atliekos bus perduodamos į KAK gamybos įrenginį.

EEĮ atliekų remonto dirbtuvėse bus atliekami tik paprasti įrangos remonto darbai, kad įranga galėtų būti pakartotinai naudojama. Neveikianti įranga bus ardoma tik paprasčiausiu būdu, atskiriant atliekas pagal medžiagas (mediena, plastmasė ir pan.), kitos atliekų apdorojimo operacijos nebus atliekamos, todėl speciali technologija ar įranga nebus taikoma.

Į planuojamą naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti punktą bei EEĮ ardymo dirbtuvės bus vežamos atrinktos atliekos ir iš kitų Alytaus regiono stambiųjų ir kitų atliekų surinkimo aikštelių. Numatomas EEĮ atliekų ardymui skirtos aikštelės pajėgumas – iki 400 t elektros ir elektronikos atliekų per metus.

Kietojo atgautojo kuro (KAK) įrenginyje bus apdorojamos MKA mechaninio rūšiavimo įrenginyje atskirtos atliekos, kurios netinka perdirbti, tačiau turi energetinę vertę gaminant deginimui skirtas atliekas ir/ar kietąjį atgautąjį kurą. KAK gamybos įrenginio teritorijoje taip pat bus laikinai saugomos supresuotos ir/ar supakuotos degios atliekos, kurių tolimesnis apdorojimas (smulkinimas) nenumatomas iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms.

Kietojo atgautojo kuro gamyba vykdoma uždarose patalpose (pramoninio tipo angare ar pan.). Įrenginyje bus apdorojamos šios atliekos: rūšiavimo metu susidariusios atliekos, kurių sudėties identifikuoti neįmanoma arba netikslinga, ir kurios netinkamos perdirbimui ar kitam panaudojimui, tačiau turi energetinę vertę (kodas 19 12 12); rūšiavimo metu atskirtos degiosios atliekos (kodas 19 12 10); stambiųjų ir kitų atliekų tvarkymo aikštelėje atskirtos degiosios atliekos (kodas 19 12 10); savartyno kaupo mažinimo procese atskirtos degiosios atliekos (kodas 19 12 10). Į KAK gamybos įrenginius taip pat gali būti priimamos netinkančios perdirbimui dėl užterštumo ar prastos kokybės antrinės žaliavos ir pakuotės atliekos iš kitų tvarkytojų, susidarančios atskirai surinktų antrinių žaliavų ir pakuotės tvarkymo procese (atliekų kodai 19 12 10, 19 12 12).

Degiosios atliekos apdorojimui į KAK gamybos įrenginį iš MKA mechaninio rūšiavimo įrenginio ir savartyno kaupo mažinimo procese atvežamos didelės talpos konteineriais arba krovininiu transportu ir kaupiamos vietoje arba nedelsiant apdorojamos. Degios atliekos apdorojimui kaupiamos dengtoje stoginėje arba KAK gamybos pastate. Maksimalus kaupiamų apdorojimui degių atliekų kiekis – 3120 t (šios atliekos laikomą atliekų apskaitoje nurodytos MKA mechaninio rūšiavimo įrenginio lentelėje).

Degios atliekos iš stoginės arba tiesiogiai, be tarpinio saugojimo, yra smulkinamos. Degios atliekos smulkinamos smulkintuvu, užtikrinančiu pasirinktos medžiagos apdorojimą iki ≤ 30 mm dydžio dalelių. Apdorojamos degios atliekos kaušiniu pakrovėju tiekiamos ant padavimo konvejerio arba tiesiogiai smulkintuvu bunkerį. Iš smulkintuvo susmulkintos atliekos pateks ant iškrovimo konteinerio, virš kurio bus sumontuotas juodujų metalų magnetinis separatorius, kuriuo bus pašalinamos juodujų metalų atliekos, galinčios atsitiktinai patekti į apdorojamas degias atliekas.

Paruošta deginimui atliekų frakcija (KAK) pervežama į laikino laikymo zoną arba stoginę Maksimalus kaupiamų iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms apdorotų degių atliekų kiekis – 3000 t.

Supresuotos ir/ar supakuotos degios atliekos, kurių tolimesnis apdorojimas (smulkinimas) nenumatomas iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms, laikinai saugomos atviroje aikštélėje. Maksimalus kaupiamų iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms neapdorotų supakuotų degių atliekų kiekis – 3000 t.

Dabartinė inertinių atliekų tvarkymo aikštélė įrengta greta Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno. Inertinių atliekų tvarkymo aikštélėje, kurios plotas 12100 m^2 , priimamos statybinės bei inertinės atliekos, išskaitant asbesto turinčias statybinės atliekas. Esamas aikštélės našumas – 10 000 t atliekų per metus.

Tinkamos perdirbtai statybinės (inertinės) atliekos (betono, plytų, čerpių atliekos ir kt.) sandėliuoja atskirose krūvose ne ilgiau kaip vienerius metus ir periodiškai smulkinamos (apdorojamos) mobiliu mechaniniu trupintuvu. Trupinimo įrenginyje įrengta dulkių drėkinimo ir nusodinimo sistema, kuria naudojantis, pavyksta išvengti jų patekimo į aplinką. Statybinių atliekų smulkinimui naudojama mobili įranga.

Statybinių atliekų apdorojimo metu statybos produktai (paruoštos medžiagos) parduodami arba naudojami savo reikmėms. Mechaninio apdorojimo ir rūšiavimo liekanos, kurios negali būti panaudotos statyboms, naudojamos sąvartyno perdengimams.

Atliekoms su asbestu inertinių atliekų apdorojimo aikštélėje yra skirta speciali šalinimo zona. Ji pažymėta įspėjamaisiais užrašais. Į aikštélę priimamos tik sandariai plastikinėje taroje (dvigubuose polietileno maišuose) supakuotos ir atitinkamai paženklintos asbesto turinčios atliekos. Jei iškrovimo metu aptinkamos pažeistos pakuočės, t.y. asbesto plaušeliai yra atviri, jie yra sudrėkinami ir sudedami į dvigubus polietileninius maišus bei pažymimi etiketėmis, nurodančiomis, kad maiše yra asbestas. Vienu metu atliekos subsekcijoje šalinamos nedideliamė plote, ne daugiau 100 m^2 , siekiant sumažinti galimą asbesto plaušelių pasklidimo aplinkos ore riziką bei šalinamų atliekų tvarkymo (drėkinimo, uždengimo) sąnaudas. Tinkamai supakuotos atliekos kraunamos apie 1,5-2 m sluoksniais ir užpilamos apie 15-20 cm grunto, inertinių atliekų ar bioskaidžių atliekų kompostavimo aikštélėje pagaminto techninio komposto ar stabilato sluoksniu. Prieš užpilant atliekas, jos drėkinamos, kad sunkiajai technikai dirbant ant atliekų asbesto plaušeliai nepatektų į aplinkos orą.

Parametrai atliekų šalinimui Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne nesikeis. Esamas sąvartyno našumas – 52 500 t/m. Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne šalinamos nepavojingos atliekos. Nepavojingų atliekų šalinimo technologija nesikeis. Į sąvartyną atliekos gabenamos įprastais atliekų surinkimo sunkvežimiais. Visos atliekos, pristatytos šalinti sąvartyne, yra sveriamos autosvarstyklėmis. Po svērimo, registravimo ir apžiūros atliekas priimantis sąvartyno atliekų priėmimo operatorius transporto priemones nukreipia į atliekų iškrovimo vietą. Išpylęs atliekas, sunkvežimis važiuoja į ratų plovimo punktą. Sąvartyne atliekos iškraunamos sekcijoje mechaniniu būdu. Šalinamos atliekos kraunamos minimalaus kaupo darbo zonoje, pilamos plonais $0,3\text{ m}$ storio sluoksniais, lyginant ir tankinant jas kompaktoriumi iki $1,2 - 1,3\text{ t/m}^3$. Atvežtos atliekos paskirstomos buldozeriu. Supiltų ir sutankintų atliekų sluoksniai, ne storesni kaip 2 m , perdengiami grunto ar kitų inertinių medžiagų tarpsluoksniais šiltuoju metų periodu.

Savartyno eksploatavimas suskirstytas etapais. Atliekos pilamos pradedant nuo pietinės savartyno dalies (1 sekcijos), vėliau vidurinėje dalyje (2 sekcija) ir po to tēsiamas 3 sekcijoje, esančioje šiaurinėje savartyno dalyje.

Atsižvelgiant į tai, kad savartynui įrengti sklypas yra ribotas, planuojama sumažinti dabartinį eksploatuojamą savartyno kaupą 1 sekcijos ribose, kur buvo šalinamos mažiau rūšiuotos mišrios komunalinės atliekos 2008-2012 metais.

Savartyno kaupo mažinimas bus vykdomas taikant „savartynų kasybos“ technologiją. Sékmingai įvykdytų savartynų kasybos projektų yra kaimyninėse valstybėse (Kudjape savartyno (Saremos sala, Estija) ir Deglava savartyno (Ryga, Latvija)) rekultivacija. Remiantis šiomis patvirtintomis technologijomis bus mažinamas savartyno kaupas.

Atliekų kaupo mažinimui bus taikomas šios technologijos: atliekų iškasimas; atliekų separavimas pagal dalelių dydį į smulkiajų ir stambiajų frakcijas; juodujų metalų turinčių atliekų atskyrimas; stambiosios atliekų frakcijos separavimas pagal dalelių svorį ir tankį.

Atsižvelgiant į tai, kad kaupas turi būti sumažintas artimiausiais metais, perkasant 1-oje savartyno sekcijoje pašalintas atliekas, kaupo mažinimo darbus planuojama įvykdyti per artimiausius 5-10 metų. Metano dujų sumažinimui pasirašyta rangos sutartis su UAB „Biokona“ dėl Takniškių savartyno dujų surinkimo sistemos įrengimo ir prijungimo prie biologinio apdorojimo įrenginių. Naujajame Takniškių savartyno kaupe įrengiama dujų surinkimo sistema prijungiant ją prie jau esamų dujų surinkimo šulinii. Surinktos dujos per kolektorinę dujų siurblinės pagalba tiekiamos į komunalinių atliekų biologinio apdorojimo su energijos gamyba įrengimus.

Dujų surinkimo šuliniai kaupe įrengiami 40 m atstumu vienas nuo kito. Taip pat dujų surinkimo sistemą sudarys dujų surinkimo magistralė ir jungiamieji vamzdynai, dujų kolektoriai, dujų kondensato surinkimo šuliniai, dujų išgavimo stebėjimo sistema ir dujų siurblinė.

Minimalus dujų siurblinės našumas – 200 Nm³/h, ji sukurs 120 mBar neigiamą slėgi savartyno dujų sistemoje. Deguonies kiekiui savartyno dujose viršijus 5%, siurblinė automatiškai išsijungs. Numatoma, kad iš savartyno kaupo išgaunamose dujose bus ne mažiau kaip 40% metano (nuo 27% iki 65%) ir ne daugiau kai 4%.

Kvapų mažinimui perkamas plotas bus reguliarai laistomas tirpalu su probiotikais. Bus naudojamas SCD Odor Away arba analogiškas probiotinių kompozicijų vandens tirpalas. SCD Odor Away – natūralus koncentruotas ir konservuotas probiotinis produktas, turintis stiprių redukcinį, antioksidacinių savybių, slopinantis patogeninės mikrofloros, t.y. sierą redukuojančių mikroorganizmų, išskiriančių sieros vandenilio, amoniako, merkaptanų dujas, veiklą, savo veiklai sunaudojantis ir patogeninės mikrofloros metabolizmo produktus.

Tirpalas bus naudojamas pagal gamintojų rekomendacijas: šaltuoju metų laikotarpiu – 1 kartą per dvi savaites, vasaros metu, kai temperatūra neviršija 24°C – 1 kartą per savaitę, o esant aukštesnei temperatūrai – 2 kartus per savaitę. Esant poreikiui ar atidengus naują atliekų plotą probiotikų tirpalas gali būti naudojamas papildomai.

Savartyno kasyba bus vykdoma iškasant ir separuojant atliekas. Atliekos iškasamos ekskavatoriumi. Viso planuojama perkasti ir apdoroti 300 000 t atliekų.

Iškastos atliekos separuojamos pagal dydį. Šio separavimo tikslas – maksimaliai atskirti bioskaidžias atliekas bei smulkias inertines daleles. Ši smulkioji frakcija sudarys apie 30-50 procentų apdorojamą atliekų, maksimalus jų kiekis sieks 150 000 tonų.

Likusios po rūšiavimo smulkios atliekos, esant poreikiui stabilizuojamos aeruojant (vartant kaupuose prieš panaudojimą savartyno perdengimams) arba tiesiogiai naudojamos savartyno perdengimams.

Atskirta stambioji frakcija apdorojama magnetiniu separatoriumi atskiriant juoduosius metalus. Atskiriamu juodujų metalų kiekis sudarys 2-4 procentus apdorojamų atliekų, maksimalus jų kiekis sieks 12 000 tonų.

Atskyrus juoduosius metalus stambioji frakcija apdorojama oro srauto/balistiniu separatoriumi, atskiriant inertinę ir degiąjų frakcijas. Inertinė frakcija sudarys apie 10-20 procentų apdorojamo atliekų srauto, maksimalus jų kiekis sieks 60 000 tonų. Šios atliekos bus

biologiškai stabilių ir galės būti naudojamos savartyno perdengimams kaip stabilatas be papildomo apdorojimo.

Atskirtą degią atliekų frakciją sudarys popierius ir kartonas, plastikai, tekstilė, mediena, guma. Degioji frakcija sudarys 30-50 procentų apdorojamų atliekų, maksimalus jos kiekis sieks 150 000 tonų. Atskirtos degiosios atliekos bus perduotos galutiniams paruošimui perduoti potencialiems vartotojams į KAK gamybos įrenginį.

MKA rūšiavimo pastate įrengta vėdinimo sistema. Atliekų priėmimo zonoje įrengtos dvi oro šalinimo sistemos: bendrosios apykaitos ir vietinio oro šalinimo sistema nuo smulkintuvo. Nuo smulkintuvo surinktas oras prieš išleidžiant į aplinką valomas oro valymo įrenginyje.

Atliekų rūšiavimo patalpoje įrengtos dvi oro šalinimo sistemos: bendrosios apykaitos ir vietinio oro šalinimo sistema nuo būgninio separatoriaus, oro srauto separatoriaus, NIR separatoriaus ir žvaigždinių separatoriaus. Surinktas užterštas oras tiekiamas į oro valymo įrenginį ir apvalytas išleidžiamas į aplinką. Dulkių surinkimui ir valymui parinktas įrenginys, iš kurio išleidžiamame ore yra ne didesnė, nei 10 mg/m³ kietujų dalelių koncentracija.

Iš biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba yra trys stacionarūs oro taršos šaltiniai: biofiltras, elektros generatorius su vidaus degimo varikliu ir degimo žvakės. Bendra oro tarša iš šių šaltinių – apie 13,9 t teršalų per metus.

Pagal atlikto oro taršos modeliavimo rezultatus, iš biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekiei bei kvapai, įvertinus fonių koncentraciją neviršys nustatytą ribinių verčių. Sąvartyne, dėl atliekose vykstančių biochemicalinių procesų, susidaro savartyno dujos (biodujos).

Teršalų emisijos apskaičiuotos vadovaujantis skirtingomis metodikomis, kadangi vienos metodikos, kurį apimtų visų galinčių išsisiskirti teršalų skaičiavimą, nėra. Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelėje susidarančių emisijų skaičiavimai atlikti atskirai. Amoniako emisijos nustatomos vadovaujantis Tarptautinio aplinkos oro teršalų emisijų vadovu „EMEP/EEA. Tokiu būdu amoniako emisija per metus būtų lygi 1320,0 kg. Lakių organinių junginių (toliau – LOJ) emisijos nustatomos remiantis „Air Emissions Inventory Improvement Program (EIIP)“ ir dokumentu „Calculation Sheet for estimating emissions from Composting“. Tokiu būdu LOJ - 37,6 t/metus.

Mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginyje kvapų sklidimo iš įrenginio mažinimo priemonių nenumatoma. Mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo pastate bus įrengta ventiliacinė sistema, kuri užtikrins tinkamą patalpų vėdinimą. I buitines ir operatorinės patalpas tiekiamas oras nuo dulkių ir kvapų bus valomas kišeniniais ir angliniais filtrais.

Kvapų susidarymas galimas tik biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba, tačiau biologinio apdorojimo įrenginiai įrengti uždarose patalpose. AA tuneliams užsispildžius biodujoms, jos centrine dujų sistema ištraukiamos į dujų saugykla.

Oro taršos iš apdorojimo tunelių, kompostavimo tunelių ir koridorių prevencijai ir mažinimui įrengtas biofiltras. Nešvarus oras valomas (vertikaliame) plautuve / drékintuve, kuriame pašalinamas amoniakas ir oras sudrékinami prieš tiekiant į biofiltrą. Amoniakui pašalinti kaip reagentas naudojama sieros rūgštis (H_2SO_4). Drékintuve sudrékintas oras toliau valomas biofiltre su medžio skiedrų mišinio užkrova. Ši medžiaga absorbuoja ore esančius teršalus, o vėliau juos kaip maistą sunaudoja mikroorganizmai. Tokiu būdu išvalomas oras nuo nemalonų kvapų ir tik išvalytas išleidžiamas į aplinką.

Komunalinių atliekų biologinio apdorojimo procese pagamintos biodujos („gerosios“ dujos) panaudojamos kaip kuras vidaus degimo variklyje su el. generatoriumi, kuris gamina elektrą saviems poreikiams ir šilumą technologiniams procesui. Prieš „gerosioms“ dujomis pasiekiant generatorių, jos valomos. Pirmiausia plautuve pašalintas H_2S , o po to dujos džiovinamos kondensavimo įrenginyje. Išdžiovintos dujos perleidžiamos per anglies filtrą, kuris pašalins H_2S likučius.

Biodujų gamybos pradžioje, kol jų koncentracija yra maža (f.i. < 20 % CH_4), šios dujos negali patekti į „gerujų“ dujų sistemą, nes dėl to „gerujų“ dujų“ kokybė nukristų žemiau

generatoriui reikiamas dujų kokybės lygio. Taip pat jei generatorius negalės priimti daugiau „gerujų“ dujų, arba bus sugedės, šios dujos bus sudeginamos biodujų deginimo žvakėje.

Siekiant nustatyti visų įrenginių, t.sk. Alytaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno, mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginio, biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba (matavimo metu vyko šių įrenginių bandomieji paleidimo darbai), keliamą garso lygi, 2015 m. rugsėjo mėn. buvo atlirkti triukšmo lygio matavimai dviejose vietose. Triukšmo lygis buvo matuotas ties sąvartynui nustatytos SAZ (500 m) riba. Kadangi aplinkos garso lygio matavimai buvo atlirkti dienos metu ir neviršijo nakties metu leistino garso slėgio lygio, tai galima daryti išvadą, kad Alytaus RATC bendras pareiškiamas veiklos keliamas garso lygis neviršys gyvenamujų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje leistinų garso slėgio lygio normų dienos, vakaro bei nakties metu, todėl prevencinės priemonės nenumatomos.

Papildomai įvertintas numatyta naudoti mechanizmų biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikšteliėje ir sąvartyno kaupo mažinimo darbų metu sukeliamas trikšmas.

Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikšteliė ir sąvartyno perkasimo veikla vertinama kaip vienas plotinis triukšmo šaltinis kuriame dirba tokie mechanizmai: komposto vertytuvas, ekskavatorius ir sunkvežimis. Visi mechanizmai sąvartyne dirba tik epizodiškai – 2 valandas per dieną. Veikla vykdoma tik dienos metu nuo 6:00 iki 18:00 val. Artimiausia gyvenamoji vieta yra už 300 m nuo sąvartyno. Skaičiuojame, koks bus garso lygis prie gyvenamosios vietas dėl sąvartyne vykdomos veiklos. Atlirkus skaičiavimus gauname jog triukšmas prie artimiausio gyvenamojo pastato bus 27,4 dB.

Į sąvartynui nustatytą 500 m SAZ teritoriją gyvenamieji namai nepatenka. Pagal Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu patikslintą Alytaus rajono bendrajį planą, PŪV teritorija patenka į vidutinės ūkinės vertės ir lengvų žemų zonas bei miško ūkio paskirties teritorijas. Pagal Alytaus rajono bendrajį planą, PŪV sklypai į gamtinio karkaso teritoriją nepatenka. PŪV teritorijoje ir jos gretimybėse kultūros vertybių nėra. PŪV artimiausios nekilnojamos kultūros vertybės: Vaidaugų senosios kapinės, vad. Napoleono kapais – nutolusios 1,2 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Bazorų piliakalnis – nutolęs 1,7 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Bazorų k. totorių senosios kapinės – nutolusios 1,9 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Raganiškių k. totorių senosios kapinės – nutolusios 2,4 km atstumu, šiaurės kryptimi.

Artimiausioje PŪV aplinkoje, 500 m spinduliu – sąvartyno apsaugos zonas ribose – istoriniu, kultūriniu bei rekreaciniu požiūriu svarbių objektų bei saugomų teritorijų nėra. Artimiausios saugomos teritorijos: Vidzgirio botaninis draustinis – nutolęs 6,3 km atstumu, pietvakarių kryptimi; Gulbynės ornitologinis draustinis – nutolęs 6,5 km atstumu, vakarų kryptimi; Nemuno kilpų regioninis parkas – nutolęs 7,5 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Sudvajų geomorfologinis draustinis – nutolęs 8,2 km atstumu, pietvakarių kryptimi. Planuojamos ūkinės veiklos gretimybėse yra keli paviršinio vandens telkiniai. Pačioje PŪV teritorijoje yra vandens telkinys – saugykla (renaturalizuota kūdra), į kurią nuvedamos švaraus vandens nuotekos. Į rytus nuo sąvartyno apie 280 m atstumu yra pelkė. PŪV teritorijoje (Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno teritorijoje) pagal parengtą aplinkos monitoringo programą vykdomas aplinkos monitoringas, kur periodiškai stebimi paviršinio ir požeminio vandens parametrai, bei oro užterštumas.

5¹.Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. PŪV teritorija nepatenka į Natura 2000 teritoriją. Artimiausia Natura 2000 teritorija – Vidzgirio botaninis draustinis – nutolęs 6,3 km atstumu, pietvakarių kryptimi; Nemuno kilpų regioninis parkas – nutolęs 7,5 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas yra netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai.

6.1. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo, nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, adresu Kauno g. 69, Alytus, tel. 8-315-56756.

6.2. Vykdomas veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo pateiktus arba teisės aktuose nustatyti rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalo laikytis visų aktualių, veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Pagal pateiktą informaciją, sąvartyno kaupo mažinimo metu išsiskiriančių kvapų mažinimui planuojama įrengti sąvartyno dujų (metano) surinkimo sistemą ir prijungti prie biologinio apdorojimo įrenginių, perkasamą plotą laistoti probiotikų tirpalu, tačiau nepateikta informacija apie galimą kvapų intensyvumą, probiotikų įtaką kvapų intensyvumui. PAV informacijoje teigama, kad kvapai neviršys nustatytų ribinių verčių, tačiau ši informacija nepagrįsta, nes nepateiktas kvapų modeliavimas. Tolesnėse PAV procedūrose bus įvertinta visos veiklos metu išsiskiriantys kvapai, kvapų pobūdis, intensyvumas, mažinimo priemonės, pateikti skaičiavimų, modeliavimų duomenys.

7.2. PAV informacijoje pateikti amoniako bei lakių organinių junginių skaičiavimai, tačiau modeliuojant teršalų į aplinkos orą sklaidą, minėtų teršalų pasiskirstymas aplinkos ore nevertintas. Neaišku, kokia šių teršalų įtaka aplinkos oro kokybei. Pagal pateiktus teršalų sklaidos žemėlapius nėra galimybės įvertinti, kokios teršalų koncentracijos aplinkos ore ties Alytaus RATC sklypo riba. Tolesnėse PAV procedūrose bus įvertinti visi veiklos metu į aplinkos orą galintys išsiskirti teršalai, sumodeliuota jų sklaida, įvertinta, ar neviršijamos ribinės vertės, jei reikia – numatytos išsiskiriančių teršalų mažinimo priemonės.

7.3 Atrankos medžiagoje nurodoma, kad PŪV metu bus laikomos ir apdorojamos EEĮ atliekos, tačiau nepateikta informacija apie EEĮ atliekų saugojimo, apdorojimo vietas ir sąlygas, neišsamiai aprašytas EEĮ atliekose esančių dalių atskyrimas, įrangos atliekų išardymas. Tolimesnėse PAV procedūrose bus išsamiau išnagrinėta galima planuojamų apdoroti atliekų sudėtis (pavojingumas), numatomos taikyti technologijos ir įtaka aplinkos komponentams.

7.4. Planuojamas apdorotų biologinio apdorojimo įrenginiuose atliekų kompostavimas biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikšteliuje galutiniam stabilizavimui (kompostavimui). Numatomas aikštelių pajėgumų didinimas iki 20 000 t/m biologiškai skaidžių atliekų. Šiuo metu kompostuojama 5800 žaliųjų atliekų t/m., tačiau nepateikta informacija apie išsiskiriančius kvapus. Poveikio aplinkai vertinimo metu būtų atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kuriuo būtų įvertinti galimi ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai veiksnių, pasiūlytos prevencinės priemonės, sudarytos sąlygos visuomenei dalyvauti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procese.

7.5. Pagal pateiktą informaciją nėra galimybės atskirti esamos veiklos nuo planuojamos. Tolesnėse PAV procedūrose bus išdetalizuota naujai planuojama veikla.

7.6. Atrankos medžiagoje nurodoma, kad planuojami filtrato valymo įrenginiai, tačiau informacijoje nenurodoma nuotekų išleidimo vieta, valymo technologijos, nepateikta informacija apie filtrato kiekius ir užterštumą. Tolimesnėse PAV procedūrose bus išnagrinėti filtrato valymo technologiniai procesai, kiekiai, išleidimas į aplinką.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstyti motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ kompleksiniam Alytaus regione susidarančių atliekų tvarkymui Takniškių k., Alytaus r. poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese

tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuoojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo” nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuoojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniams teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Atliekų licencijavimo skyriaus vedėja,
atliekanti Poveikio aplinkai vertinimo departamento
direktoriaus funkcijas

Justina Babikė

Laima Pliaugienė tel. 8-315-56756, el.p. laima.pliaugiene@aaa.am.lt

Atrankos išvados dėl UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ kompleksinio Alytaus regione susidarančių atliekų tvarkymo Takniškių k., Alytaus r. poveikio aplinkai vertinimo 2016-12-~~28~~¹⁸ Nr. (28.4)-A4-~~13136~~¹³¹³⁶ adresatų sąrašas :

UAB „Hidroterra“
Zietelos g. 3, Vilnius
Jurgis@hidroterra.lt

Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba
Suvalkų g. 34, Alytus
Alytus.pgv@vpgt.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
prie sveikatos apsaugos ministerijos
Alytaus departamentas
Savanorių g. 4, Alytaus m.
alytus@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Alytaus skyriui
Birutės g. 3A, 62151 Alytus
alytus@heritage.lt

Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentui
Kauno g. 69, 62107 Alytus
alytus@ard.am.lt